

A KÚRIA mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.I.35.309/2014/5.szám

A Kúria a dr. Molnár Angelika ügyvéd által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Cserpák Ibolya jogtanácsos által képviselt Nemzeti Adó-és Vámhivatal Észak-magyarországi Regionális Adó Főigazgatósága alperes ellen adóügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 2014. február 12-én kelt 10.K.27.510/2013/10. sorszámú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a Miskolci Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 10.K.27.510/2013/10. számú ítéletét, valamint az alperes 3799094212 számú határozatát hatályon kívül helyezi, és az alperest új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 40.000 (negyvenezer) forint együttes elsőfokú és felülvizsgálati perköltséget.

A kereseti és a felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperesnél személyi jövedelemadó és százalékos egészségügyi hozzájárulás adónemekben 2007-2009 évek vonatkozásában bevételek utólagos ellenőrzését rendelték el. Az alperes a vizsgált évekre az adó alapját az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban Art.) 109. § (1) bekezdése alapján becsléssel állapította meg. A becslés eredményeképpen a felperes terhére összesen 970.082 Ft, javára 10.062 Ft adókülönböt állapítottak meg, ekként 969.739 Ft minősült adóhiánynak. Emiatt jogkövetkezményként 484.869 Ft adóbírság és 362.909 Ft késedelmi pótlék került előírásra. Az adóhatóság kiadásként a felperes megélhetési költségeit, a 2008. szeptember 2-án 2.600.000 Ft összegben megvásárolt Opel Vivaro gépjármű vételárát és a 2003. február 25-én megvásárolt Seat Toledo típusú gépjármű havi törlesztőrészleteit vette figyelembe, mindösszesen 7.040.139 Ft összegben. A felperes által állított megtakarítás összegét nem fogadta el, helyette 98.714 Ft-ot állított be, munkaviszonyból származó bérjövödelme, nyugdíja és a gépjármű eladásából származó összegek összesítése alapján 7.041.669 Ft forrást rögzített. A

becslés alkalmazásának jogalapját a gépjárművásárlás, a hiteltörlesztés és a megélhetési költségekre fordított összegek forráshiánya teremtette meg.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. A forrásfelhasználási táblázatból megállapította, hogy a becslési eljárás jogalapja fennállt, önmagában az a körülmény, hogy a vizsgált évekre a felperes bevétele nagyobb volt, még a becslési eljárást nem tette megalapozatlanná figyelemmel annak kronologikus szemléletére. Helytállónak tekintette az életvitelre fordított kiadások alperesi meghatározását és nem fogadta el a felperesnek 2006. január 1-jén 4 millió forintos megtakarítás meglétére vonatkozó nyilatkozatát és ennek bizonyítására becsatolt nyilatkozatok valódiságát, hitelt érdemlőségét.

A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, a felperes keresetének teljesítése iránt. Változatlanul állította, hogy a becslés jogalapja nem állt fenn, hiszen a vizsgált időszakban keletkezett jövedelmek és egyéb bevételek teljes körűen biztosították a feltárt kiadások fedezetét. Hangsúlyozta, hogy az alperes által készített táblázat maga a becslés módszere, mely csupán becslési eljárás lefolytatása esetén használható. Annak akkor van létjogosultsága, ha a becslés jogalapja az alperes által bizonyított, azaz, ha a bevallási adatokból, valamint a rendelkezésre álló egyéb információkból az derül ki, hogy eltérés van az adózó által elért bevételek és az eszközölt kiadások között. A felállított összbevétel és kiadás alapján rögzíthető, hogy bevételei és kiadásai arányban álltak, az Art. 109. § (1) bekezdése szerinti becslés jogalapja nem állt fenn. Ezen túlmenően a megélhetési költségek KSH adatai alapján történő figyelembevétele is jogszabálysértő, mivel a meghallgatott tanúk vallomása egyértelműen alátámasztotta, hogy élelmezése nagy részét ún. háztáji keretek között megtermelte, illetve, hogy hosszú évek munkájával 4 millió forintos megtakarítást halmozott fel, mely kiadásaira fedezetet nyújtott. Mindebből következően a bíróság a feltárt tényállásból megalapozatlan, jogszabálysértő és téves következtetéseket vont le. Ezen túlmenően vitatta, hogy az alperes a Pp. 336/A. § (2) bekezdésében foglalt bizonyítási kötelezettségének eleget tett volna.

Az alperesi felülvizsgálati ellenkérelem a jogerős ítélet hatályában való fenntartását indítványozta.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A becslés alkalmazásának indokoltsága, bizonyítása érdekében az elsőfokú adóhatóság számba vette a vizsgált időszakra vonatkozóan a felperes bevételeit és kiadásait. Miután az időrendi sorrendben kimunkált kiadások meghaladták bevételeit, ezért az elsőfokú bíróság jogszabálysértéstől mentesen állapította meg, hogy a becslés alkalmazásának jogalapja fennállt, annak indokoltságát az adóhatóság az Art. 108. § (2) bekezdésének megfelelően bizonyította. Önmagában az a tény, hogy a vizsgált időszak összbevételei és kiadásai csak csekély mértékben tértek el egymástól, a becslés jogalapját nem teszi jogszabálysértővé, hiszen a kronologikus pénzforgalmi mérlegmódszer egyértelműen kimutatott forráshiányt egyes tételek vonatkozásában. A Kúria osztja az elsőfokú bíróság megélhetési kiadásokkal kapcsolatos álláspontját is, a KSH által meghatározott létminimum értékek a folyamatos életvitellel kapcsolatos szerény, konvencionálisan alapvetőnek minősülő szükségletek kielégítésére elegendőek, melynek további csökkentésére csak akkor kerülhet sor, hogyha az adózó, tételesen bizonyítja, hogy ez milyen tevékenysége által mekkora összegben csökkenthető. Az a felperesi hivatkozás, hogy a család élelmezési ráfordításait háztájiban megtermelt élelmiszerekkel csökkentette, nem ad alapot a KSH létminimum értékhez képest alacsonyabb megélhetési költségek megállapítására. Ebben a tekintetben tehát az adóhatóság tényállás tisztázási kötelezettségének eleget tett, a felperes nem tudta hitelt érdemlő adatokkal igazolni a KSH létminimum értékhez képest az alacsonyabb megélhetési költségeket.

Ugyanakkor tévedett az adóhatóság és a bíróság is a nyitó mérleg összegének meghatározásakor. A periratokból egyértelműen kiderült, hogy a felperes több éven keresztül külföldön dolgozott, a külföldi munkavállalásból származó bevételét óradíjra lebontva megjelölte, és nyilatkozatokkal támasztotta alá. A perben benyújtásra kerültek volt munkatársainak írásbeli nyilatkozatai, amelyek a külföldi munkavállalás tényét megerősítették és utaltak arra, hogy ebből az ott megkeresett bérből jelentős, 3-4 millió forintos megtakarításra tett szert. Ezt alátámasztották a felperes szomszédjainak vallomásai is. Nem életszerű, hogy egy több évtizedes munkaviszonnyal rendelkező személy csak az alperes által beállított három aktív korú és egy eltartott megélhetési költségének adózóra eső $\frac{1}{2}$ -d részét takarítsa meg. A felperes írásbeli nyilatkozataiból is egyértelműen kirajzolódik, hogy aktív, munkaviszonyban töltött élete során megtakarításokat eszközölt, melyet nyugdíjas éveiben kiadásainak forrásaként használt. Rámutat a Kúria arra, hogy a felperes által eszközölt befektetések a mindennapi élethez hozzátartozó szokásos kiadások, ezért a felperesi szavahihetőség a megtakarítást illetően nem volt megkérdőjelezhető. Nyilvánvaló, hogy a felperes felmérve jövedelmének és bevételeinek korlátait nem költött többre mint amit megengedhetett és nem rendelkezett olyan eltitkolt bevétellel, amely miatt most az adóhatóság hátrányára megállapítással élhetne. Hangsúlyozza a Kúria, hogy az

összbevételek és kiadások közötti csekély különbség is arra utal, hogy a felperes megtakarításokkal rendelkezett az elévülést megelőző időszakról.

A fentiekre figyelemmel a Kúria a megtakarítások tekintetében helytelen álláspontot elfoglaló jogerős bírósági ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdésére figyelemmel hatályon kívül helyezte az alperesi határozatra is kiterjedően, és alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Az új eljárásban a tanúkkal és a becsatolt nyilatkozatokkal alátámasztott 3 millió forintos megtakarítás figyelembevételével kell a felperesi bevételeket és kiadásokat ismételten átszámolni és megállapítani, hogy a felperesnek ilyen körülmények között forráshiánya keletkezett-e.

A Kúria a felperes pernyertességére figyelemmel a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerinti kereseti és felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltség megfizetésére kötelezte a pervesztes alperest.

A kereseti és felülvizsgálati illetéket az Itv. 50. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. november 27.

**Dr. Darák Péter sk. tanácselnök, Dr. Heinemann Csilla sk. előadó bíró,
Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró**